

Svenska Kraftnät

Registrator, dnr 2916/691

Box 1200

17224 Sundbyberg

registrator@svk.se dnr 2016/691

Kalmar, 16 juni 2016

Yttrande angående kompletterande samråd planerad 400kV-ledning mellan Ekhyddan och Nybro.

Ljungbyåns vattenråd är en ideell organisation som arbetar för ett renare vatten. Vårt verksamhetsområde är Ljungbyåns avrinningsområde. I styrelsen ingår representanter från olika intressegrupper, markägare och kommuner. Vattenrådet är ingen myndighet, men är en plattform och mötesplats där problem och lösningar tas upp och diskuteras.

I det här yttrande vill vattenrådet påpeka att resonemanget för att använda kreosotimpregnerade träsliprar har stora brister och felaktigheter och ifrågasätter Svenska Kraftnäts val för denna lösning.

Bekämpningsmedlet kreosot är klassificerat som cancerframkallande och innehåller flera substanser med hälsofarliga egenskaper. De föreslagna sträckorna korsar vattendrag, diken och går genom sänkta sjöar, mossar, mader och kärr. Det är det omöjligt att undvika att stolparnas fundament kommer i kontakt med (grund)vatten. Vattenrådet är dessutom oroligt att ledningarna ledas genom Natura 2000 område, dricksvattentäkter och naturreservat, där de kan påverka grundvatten, vattenmiljöer och närmiljöer längs med vattendrag.

EU Kommissionen beslutade 2011 att kreosot får användas under villkor fram till och med 2017. Under denna period måste varje medlemsland undersöka alternativ för medlen. Dessutom måste varje medlemstat använda lämpliga riskbegränsade åtgärder för att skydda mark och vatten (Direktivet 2011-71-EU).

VATTENRÅDSKANSLI: Kalmar kommun, Serviceförvaltningen, Box 611, 39126 Kalmar

BESÖKSADRESS: Rådhuset på Stortorget

✉ Renate.Foks@kalmar.se

☎ 0480 450173

🌐 www.vattensamling.se

I våras beslutade Kemikalieinspektionen att kreosoter få användas 5 år till i träsliprar (<http://www.kemi.se/nyheter-fran-kemikalieinspektionen/2016/traskyddsmedel-med-kreosot-far-fortsatta-anvandas-i-fem-ar/>) Fem års dispens gäller bara om inte EU sätter stopp för kreosot redan 2018. Inspektionen skriver också att ” Det finns livscykelanalyser som visar att stolpar av behandlat virke är bättre ur klimatsynpunkt, vilket betyder att de orsakar betydligt lägre utsläpp av växthusgaser. Ytterligare utveckling av alternativa material och metoder vore önskvärt för att på sikt kunna fasa ut kreosot.”

Ingenting av ovannämnd utveckling och krav finns att läsa i samrådshandlingarna.

Svenska Kraftnät hänvisar till en livscykelanalys (LCA) vilken har jämfört kreosotbehandlade träsliprar med stål och betong. Vattenrådet tycker att de direkta och indirekta effekterna till vatten, vattenmiljöer och hälsa borde ha studerats mer och värderats högre i LCA. Vattenrådet noterar att det utvecklas kontinuerligt nya tekniker som till exempel minskar utsläpp av växthusgaser. LCA är redan 7 år gammal och har därför inte tagit med senaste data och mest miljövänliga lösningen. En annan brist i LCA är att kostnader och miljöeffekter av framtida sanering av mark och vatten i skogsbevuxen glesbygd inte har tagits med. Att hänvisa till en LCA med sådana stora brister räcker alltså inte.

Sverige har fastställt ett generationsmål: att lämna en bättre miljö åt nästa generation. Elledningen har långa livslängder, det är väl dags att börja inse att vi inte kan hela tiden flytta fram räkningen till våra barn och barnbarn. Vi förväntar oss att staten och Svenska Kraftnät tar ledningen i frågan.

Med tanke på tidigare nämnda negativa effekter, anser vattenrådet att det finns tillräckligt med skäl att se över den valda tekniken. Vattenrådet ställer sig bakom förslag från andra aktörer att markkabel längs med befintlig infrastruktur föredras framför luftburna ledningar.

Vattenrådet kräver en ny och utförlig utvärdering av olika alternativ och att Svenska kraftnät väljer den långsiktiga mest sociala, ekonomiska och ekologiska hållbara lösningen, även om den är dyrare för Svenska Kraftnät!

För Ljungbyåns vattenråd,

Ola Sennefjord Jonsson

Ordförande Ljungbyåns vattenråd